

پاسخ تشریحی سوالات علوم و فنون ادبی کنکور تیر ماه سال 1403

علیرضا احمدی - رضا رنجبری

سوال 21) پاسخ گزینه 1

«عباس نامه»، اثر وحید قزوینی (نثر مصنوع)
«احسن التواریخ»، اثر حسن بیگ روملو (نثر بینابین)

سوال 22) پاسخ گزینه 3

عبارات صحیح :

- ورود بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی، سیاسی جدید از راه ترجمه متون عربی
- تاثیر پذیری برخی شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آن
- به وجود آمدن شعر حکمی و اندرزی و آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی

سوال 23) پاسخ گزینه 4

- ۱) ترکیب زنبور خانه به جای لانه زنبور
- ۲) جدا نویسی نشانه منفی ساز فعل : نه اندیشید
- ۳) به کار گیری کلمه بگسست در معنی بریده شدن
- ۴) در این بیت واژه قاتل در معنای کشنده به کار رفته است که مطابق کاربرد امروزی است.

سوال 24) پاسخ گزینه 4

- نثر در این دوره به دو جریان گرایش داشت:
- ساده نویسی : مانند طبقات ناصری از سراج جوزجانی و مرصادالعباد از نجم الدین رازی.
- پیچیده نویسی : محتوا عمدتاً تاریخ حاکمان وقت . مانند : تاریخ و صاف، اثر و صاف الحضرة و تاریخ جهانگشای جوینی از عطاملک جوینی.
- «تاریخ الرسل و الملوك» اثر محمدبن جریر طبری مربوط به سبک عراقی نمی باشد.

سوال 25) پاسخ گزینه 1

- 2) جامع التواریخ متعلق به خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی
- 3) مرزبان نامه متعلق به سعد الدین وراوینی
- 4) شاهنامه ابو منصورى متعلق به عده ای از دانشوران خراسان

سوال 26) پاسخ گزینه 2

ایجاد کننده زمینه های گرایش به رمان نویسی و نثر داستانی به معنای نوین آن : عبدالرحیم طالبوف

اولین نویسنده رمان اجتماعی در سال 1301 : مشفق کاظمی

از چهره های معروف نویسندگان سبک تلفیقی : جمال میرصادقی

از شناخته ترین نویسندگان دوره مقاومت : هوشنگ گلشیری

سوال 27) پاسخ گزینه 4

گرایش به سبک های جدید نویسندگی مانند جریان سیاه ذهن ، مینی مال ، و مدرن نویسی

سوال 28) پاسخ گزینه 1

یکی از «ضعف های تکنیکی» در اغلب داستان های مشروطه ، «حضور راوی سوم شخص» و سخن گفتن او با خواننده است که امروزه کاربرد چندانی ندارد.

اکثر نویسندگان این دوره ، داستان را «مطابق ذوق عامه مردم» می نوشتند و سبک نویسندگی آنان ، مطابقت کاملی با «ادبیات داستانی جدید نداشت» .

سوال 29) پاسخ گزینه 3

برگ گل : استعاره از چهره / سنبل سیراب : استعاره از زلف معشوق / حقه لعل : استعاره از لب های معشوق / گهر : استعاره از دندان ها

سوال 30) پاسخ گزینه 2

تشبیهات : تن سیمگون / مهرویان / مهر دل / روی را به مانند زر کردن

انجام این کار توسط فلک : تشخیص و استعاره

روی : معنای چهره مورد قبول - معنای فلز «غ.ق.ق» و متناسب با زر

سوال 31) پاسخ گزینه 3

باغ جان : استعاره مصرحه از یار

از آنجا که منظور از باغ جان معشوق است ، استعاره مصرحه داریم نه مکنیه ! و تشخیص صورت نگرفته است.

تشبیه: لب به نوبر / ایهام: لب خورم (1) یاد خوردن لب هایت می افتم (2) به یاد لب هایت می نوشم و می خورم

سر : مجاز از فکر و اندیشه

سوال 32) پاسخ گزینه 2

تکرار : مست و همه / پارادوکس : هشیار بودن مست عشق

سوال 33) پاسخ گزینه 2

اسلوب معادله : با گذاشتن همانطور که و وجود استقلالی که در دو مصراع وجود دارد میتوان به وجود این آرایه پی برد.

(چشم های من خیره به دندان های تو است همانطور که لولو از دریای عمان جداشدنی نیست)

کنایه : از چشم جدا نشدن کنایه از توجه کردن

لف و نشر :

لف ۱ : رشته دندان

نشر ۱ : لولو شهوار

لف ۲ : چشم

نشر ۲ : بحر عمان

وجود تشبیه ملفوف که از ترکیب آرایه تشبیه و لف و نشر می باشد (یک طرف مشبه و طرف دیگر مشبه به)

سوال 34) پاسخ گزینه 1

مجاز : بیت اول : «دم» مجاز از لحظه / بیت دوم : «صد» مجاز از مقدار زیاد / بیت سوم : «خط» مجاز از نوشته دستور یا حکم

جناس : بیت اول : «دم» و «غم» / بیت دوم : «پا» و «یا» / بیت سوم : «مطیع» و «مطاع»

کنایه : بیت اول : «در دلش خار شکست» کنایه از متحمل سختی بسیار شد. / بیت دوم : «جبهه ساییدن» و «روی مالیدن» کنایه از

اطهار عجز و تسلیم بودن / بیت سوم : «سر گرداندن» کنایه از اعراض و نافرمانی

سوال 35) پاسخ گزینه 3

ه : استعاره مکنیه : انسان انگاری عشق

الف : تلمیح : اشاره غیرمستقیم به ماجرای نوشدارو (داروی حیات بخشی که پس از مرگ سهراب به وی رسانده شد)

ج : حسن تعلیل : آوردن دلیل غیرمنطقی برای باریدن ابر

د : مصراع دوم مصداقی است برای مصراع نخست

ب : حس آمیزی : «نظاره خشک»

سوال 36) پاسخ گزینه 1

ب: مجاز: «صد» مجاز از مقدار زیاد

ج: لفونشر: لف ۱: «روی» / لف ۲: «موی» / نشر ۱: روز / نشر ۲: شام

ه: تمثیل: آروتن مثال (مصدقی) برای نداشتن غم عاشق توسط معشوق در مصراع دوم

الف: ایهام تناسب: واژه «قانون» در معنای قاعده آمده است و معنای ثانویه آن با «شفا» تناسب دارد. شفا و قانون هر دو اسم کتاب‌های بوعلی سینا هستند.

پاسخ گزینه 1 هم می‌تواند برای این سوال منطقی باشد

سوال 37) پاسخ گزینه 2

بیت «ج» ذوقافیتین است: «یکدیگر» و «بر» قافیه نخست و «مخوانید» و «بدانید» قافیه دوم هستند. در بیت «الف» نیز «کجایی» و «آیی» با حذف حروف الحاقی طبق قاعده یک قافیه می‌شوند.

سوال 38) پاسخ گزینه 4

واژه‌های «نهان» و «عیان» در بیت «ب» و واژه‌های «زیان» و «دهان» در بیت «د» با واژه «هجران» هم‌قافیه هستند.

واژه‌های «جا» و «ما» در بیت «ج» و واژه‌های «لیلی» و «اولی» در بیت «ه» با واژه «رعنا» هم‌قافیه هستند.

توجه: واژه‌های «لیلی» و «اولی» در بیت «ه» به شکل «لیلا» و «اولا» خوانده می‌شوند.

سوال 39) پاسخ گزینه 3

وزن سروده صورت سوال و گزینه ۳:

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

سوال 40) پاسخ گزینه 4

مصراعی که در «بحر رمل مثنی محذوف» سروده شدند:

حاصل آن توبه کردن این پشیمان گشتن است

و مصراع‌هایی که در بحر «هزج مسدس محذوف» سروده شدند:

- نشاید گنج بی‌آرام جستن

- جمالت آفتاب هر نظر باد

سوال 41) پاسخ گزینه 1

اوزان هر بیت:

گزینه ۱: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن = مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل (هر دو ناهمسانند)

گزینه ۲: مفعول فعل مفعول فعل = مستفعل فع مستفعل فع

گزینه ۳: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن = مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن

گزینه ۴: مفعول فعلن مفعول فعلن = مستفعلن فع مستفعلن فع

سوال 42) پاسخ گزینه 2

وزن مصراع گزینه ۲: «مفتعلن مفتعلن فاعلن» است که در بحر «سریع» سروده شده است نه بحر رجز مسدس محذوف

سوال 43) پاسخ گزینه 1

- کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: مصوت بلند «ای» در واژه «طوطی» کوتاه تلفظ می شود.

- بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: واو ربط در مصراع اول

- ابدال: تبدیل «فعلن» و «فعلن» در پایان مصراع دوم

- آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن: در ابتدای هر دو مصراع فاعلاتن به جای فاعلاتن آمده است.

سوال 44) پاسخ گزینه 3

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه «-» در گروه اسمی «روی قدح» مشهود و ملموس است.

سوال 45) پاسخ گزینه 2

ابیات فاقد ایهام و تمثیل هستند. ولی در ابتدای مصراع دوم آرایه مجاز در واژه «سر» مشهود است و قافیه نیز بر مبنای قاعده ۲ شکل گرفته است.

لازم به ذکر است، پذیرش قلب در رباعی مخالف رویکرد کتاب درسی، سوال ۱۶۰ کنکور ۱۴۰۱ خارج از کشور و سوال ۴۲ کنکور اردیبهشت سال ۱۴۰۳ است.

سوال 46) پاسخ گزینه 4

بیت صورت سوال و گزینه ۴، هر دو به لزوم حضور فعالانه در اجتماع و کسب فضائل از افراد مختلف جامعه اشاره می کند.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ۱: در ستایش سکوت

گزینه ۲: شکوه از نزدیکان و کسب فیض از بیگانگان

گزینه ۳: مفاخره و خودستایی شاعر

سوال 47) پاسخ گزینه 3

3) ترجیح معشوق بر همه چیز و همه کس

مفهوم سایر ابیات : ستم دوستی عاشق (راضی به فدا کردن جان برای معشوق)

سوال 48) پاسخ گزینه 4

مفهوم بیت سوال و گزینه 4) امروز ، بدون فکر کردن به آینده و فردا خوشایند است (زندگی در لحظه و حال)

سوال 49) پاسخ گزینه 1

اشاره دارد به آیه : ان مع العسر يسرا : در پس هر سختی ، آسانی است .

سوال 50) پاسخ گزینه 2

مفهوم « ب و د » اهمیت و تاثیر موسیقی بر سخن

مفهوم « ج و هـ » ارزشمندی سکوت

@ADABIAT-AHMADI